

Në bazë të nenit 55 paragrafi 1 nga Ligji për organizimin dhe punën e organeve të administratës shtetërore („Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ nr. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 dhe 51/11), sidhe n; bazë të nenit 50 alinea 6 nga Ligji për arsim fillor („Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë së veriore“ nr.161/2019)Ministri për arsim dhe shkencë e solli programin e shkurtuar nga lënda e Arsimit Figurativ të klasës së I të arsimit fillor nëntëvjeçarë të vitit shkollor 2020/21.

PROGRAMI I SHKURTUAR
MËSIMOR

ARSIMI FIGURATIV

Shtator 2020

ARSIMI FILLOR NËNTËVJEÇAR

KLASA I

1.HYRJA

Programi i shkurtuar mësimor nga lënda mësimore **Arsimi figurativ** bazohet në qëllimet/rezultatet e pritura të parapara me programin e rregullt mësimor për këtë lëndë.

Në Programin e shkurtuar mësimor janë përcaktuar temat dhe njësítë të cilat duhet të realizohen për 159 ditë mësimore duke pasur parasysh fondin favor të orëve mësimore. 2 orë në javë me gjithsejt 64 orë mësimore.

Programi i shkurtuar mësimor nga lënda mësimore **Arsimi figurativ** për klasën e parë realizohet në vitin shkollor 2020/2021.

2.Pasqyra e temave dhe njësive mësimore

TEMA: VIZATIM (27orë)

NJËSITË MËSIMORE:

1. Mjetet kryesore për vizatim dhe përdorimi i tyre (letra, lapsi)
2. Mjetet kryesore për vizatim dhe përdorimi i tyre (letra,ngjyra druri)
3. Vëzhgojmë vërejmë me thjerrëz dhe vizatoj me laps gjësende (karrotën, hudhrën ,lëvoren e drurit)
4. Çfarë gjurmë lënë lapsat e ndryshëm: (HB, B1 deri B12)
5. Vizatim drurin e vjeshtës (laps)
6. Vizatim pikat e shiut (laps)
7. Vizatim i rrjetës së merimangës (laps)
8. Vizatimi – shoku im (ngjyra druri)
9. Vizatim - Familja ime (ngjyra druri)
10. Vizatim – Shkolla ime (ngjyra druri)
11. Vizatim në mënyrë qesharake i ndonjë kafshe (ngjyra druri)
12. Në cilat shtresa /baza mund të vizatohet
13. Vizatojmë gjësende nga mjedisi i drejtëpërdrejtë (laps)
14. Ilustrim i tregimit së mësuar (laps)
15. Ilustrim i përallës së mësuar (ngjyra druri)
16. Vizatim sipas zgjedhjes së vet (laps)
17. Vizatim pa dëgjimit të muzikës (laps)
18. Vizatim mjete për higjenë brushë ,krehër,pastë dhëmbësh (me ngjyra druri)
19. Vizatim në shtresa të ndryshme: rërë, miell,material natyrore
20. Vizatim dalg[ët e detit (laps)
21. Vizatim i gardhit të fshatit (me ngjyra druri)
22. Vizatim lodra ime preferuar (me ngjyra druri)
23. Ilustrim i tekstit të mësuar (ngjyra druri)
24. Vizatim i ndonjë objekti të njojur nga mjedisi I afërt ku jetoj (laps)

- 25. Vizatim – Torta e ditëlindjes (ngjyra druri)
- 26. Vizatim i personazhit të tregimit (laps)
- 27. Vizatim i shenjave të komunikacionit. (ngjyra druri)

TEMA: PIKTURIM (14 orë)

NJËSITË MËSIMORE:

- 1. Mjetet elemtare për pikturim dhe përdorimi i tyre (letra, brushë, ngjyra uji)
- 2. Mjetet elemtare për pikturim dhe përdorimi i tyre (pëlhirë, paletë, ngjyra tempere, brushë)
- 3. Galeria - Vështron reprodukcione të pikturave.
- 4. Ngjyrat themelor dhe nuansat tyre.
- 5. Pikturim „Dita dhe nata”
- 6. Pikturim „Vjeshta në në mjedisin tim”
- 7. Pikturim „Dimri në mjedisin”
- 8. Pikturim „Pranvera”
- 9. Pikturim e një koloriti të caktuar.
- 10. Pikturim „Bredhi i Vtit të ri”
- 11. Pikturim i Qilimit ose Vezës së Pashkëve
- 12. Vështron piktura artistike në galeri ose në internet
- 13. Pikturim i hapësirës „ Dhomë ime ”
- 14. Pikturim i mjeteve të udhëtimit.

TEMA: VULOSJE (7orë)

Njësitë mësimore:

1. Materiale elemtare për vulosje - (shtresa për vula, shabllonet)
2. Zgjedh mjete për vulosje në letër (gjurmë të ndryshme)
3. Vulosje me gjethje në letra të ndryshme të lëmuar , të vrazhdë.
4. Vulos dhe bëj lara në pëlhirë.
5. Vulos me sfungjer të formave të ndryshme
6. Vulos – forma,bën kompozicion me shabllone (treni me kator ose drejtëkëndsha, vetura etj)
7. Përsërit të njejtën vulosje për të bërë laramani objektesh për shall, shami ose fustan kukullash- lara popullore

TEMA: MODELIM DHE FORMËSIM (9 orë)

Njësitë mësimore:

1. Mjete kryesore për modelim (baza për modelim, glinë, plastelinë baltë, brumë)
2. E përgatisim glinën për modelim dhe formësim të një gjesendi më të thjeshtë.
3. Vëren dhe vëzhgon hapësirën e jashtme dhe të mbrendshme (të enëve, pakove).
4. Modelojmë objekte për përdorim të përdirshëm.
5. Formësojmë lodra, gjësende, mjete prej materialit të perdorur, të hudhur (të riciklueshëm)
6. Palosje të letrës (origame) formësojmë lule,bretkocën zarin ...
7. Konstruktojmë ndërtësë , shtëpi me kuti dhe fara, shkopinj dhe materiale të ndryshme.
8. Bëjmë forma të reja - Baba Dimri,delen, dordolecin me pambuk, tjer të leshtë, letër me ngjyra, shpatulla, shkopinj etj.
9. Formësojmë figura për maska me letër karton, hamer.

ТЕМА: AKTIVITETE HULUMTUESE FIGURATIVE (7 orë)

Наставни единици:

1. Vizatojmë në shtresa jostndarde me materiale jo figurative
2. A mund të vizatohet në materiale të ndryshme ?
3. Pikturojmë me ngjyr at e fituara nga perimet dhe pemët, gjethet , petalet etj.
4. Të shprehurit kreativ përmes procedurave të ndryshme (fryerjes, spërkatjes,larjes etj)
5. Aktivitet hulumtues me materiale jostandardë , me gazeta të vjetra,, peceta letre,me shirita zbukurues, zbukurime për Vitin e Ri etj
6. Vizaztojmë në shtresa jostandardë si në plastikë , dru, në pllakë nga glina motive sipas zgjedhjes sonë.
7. Vizatojmë me materiale jo figurative me mjete për grim brushë për tualetin e fëtyrës. Llak për thonj etj.

3. REKOMANDIME DIDAKTIKE

Pikënisja e realizimit të programit të shkurtuar nga lënda e **Arsimit figurativ** është programi i rregullt mësimor i kësaj lënde. (qëllimet konkrete, nacionete, aktivitetet propozuara, metodat dhe mjetet mësimore)

Metodat më efikase për mësimin e lëndës Arsimi figurativ janë ato metoda *që nxënësit i vënë në pozicione aktive përfitimin e njohurive dhe shkathtësive*. Kjo do të thotë se secili nxënës në mënyrë aktive dhe të jetë i lirë kur fillon të njihet me mjetet dhe materialet për vizatim, pikturim, vulosje, modelim, formësim dhe përdorimi i tyre i drejtë. Pastaj, duke i përdorur njohuritë e tyre nxënësit munden në mënyrë kreative të shprehin në tema të caktuara.

Realizimi efikas i këtij program mësimor shumë mvaret nga zbatimi i qasjes së integruar. Gjatë planifikimit të temës /njësisë mësimore/ orët nga Arsimi figurativ maksimalisht të shfrytëzohen për integrimin dhe lidhshmërinë me lëndët: gjuhë amtare, matematikë, shoqëri, shkencat natyrore, arsim muzikor etj. Poashtu, të ju jipet mundësi arsimtarëve për integrim të brendshëm të temave sipas nevojave të nxënësve.

Nisur nga qëllimet e lëndës çdoherëku aty ku ka mundësi të ju jepet nxënësve mundësia të zgjedhin përbajtje sipas interesit të tyre.

Nësitetë e propozuara mësimore mundësojnë që nxënësit të vëzhgojnë përvetësojnë dhe njohin vlerat artistike dhe të njohin të bukurën gjatë jetës së përditshme.

Ora mësimore do të zgjasë 30 minuta .arsimtari gjatë planifikimit do ta shkurtoj pjesën hyrëse të orës dhe përmes aktiviteteve të përshtatshme për moshn e nxënësve do ti motivojë ata që ti arrijnë qëllimet mësimore.

Gjatë realizimit të orëve mësimore nga lënda Arsimi figurativ me prezencë fizike domosdoshmërisht të respektohen protokolet e distanca fizike dhe mbrojtje profesionale.

4. NORMATIVI PËR KUADRIN MËSIMR

Programi i shkurtuar mësimor e realizon arsimtari sipas normativit për kuadrin mësimor.

Programin e shkurtuar mësimor nga lënda e arsimit figurativ për klasë të parë të arsimit fillor nëntëvjeçar e miratoi

MINISTRI I ARSIMIT DHE SHKENCËS

Mila Carovska